

Dastur Andijon davlat chet tillari institutida ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:

Kafedra mudiri:

Fakulteti dekani:

O'quv ishlari bo'yicha prorektor:



O.B. Azamov

M.S. Pazilov

K.N. Karimov

KIRISH

Ushbu dastur Tarjima nazariyasi va amaliyoti (Ingliz tili) ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining taxsil olish mobaynida mutaxassislik va ixtisoslik fanlarini o'qib o'zlashtirganlik darajasini aniqlash uchun o'tkaziladigan Yakuniy Davlat attestatsiyasi sinovlari bo'yicha ishlab chiqilgan.

2025-2026 o'quv yili yakunida bitiruvchilardan O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025-yil 22 avgustdagi 1-son bilan tasdiqlangan namunaviy o'quv rejadagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o'tkaziladi.

Yakuniy Davlat attestatsiyasi sinovlarida o'tkaziladigan fanlar tarkibi:

1. Badiiy tarjima (nemis tili);
2. Ixtisoslashtirilgan tarjima (nemis tili);
3. Yozma tarjima (nemis tili);
4. O'qish va yozish amaliyoti (nemis tili)

1. Badiiy tarjima (nemis tili)

1-mavzu: Übersetzungsstrategien im literarischen Kontext

Bu mavzu badiiy tarjimada qo'llaniladigan asosiy strategiyalarni o'rganadi. Tarjimon matning mazmuni, uslubi va muallif ruhini saqlab qolishga harakat qiladi. So'zma-so'z va erkin tarjima usullari o'rtasidagi farqlar tahlil qilinadi. Shuningdek, milliy va madaniy xususiyatlarni tarjimada ifodalash masalalari ko'rib chiqiladi.

2-mavzu: Stilanalyse und Sprachbilder im literarischen Text

Mazkur mavzu badiiy matndagi uslub va obrazli ifodalarni tahlil qilishga bag'ishlanadi. Metafora, taqqoslash va ramziy ifodalar matning badiiyligini oshiradi. Stilistik vositalar muallifning individual uslubini ko'rsatadi. Tarjimonda ushbu vositalarni to'g'ri yetkazish muhim hisoblanadi.

3-mavzu: Übersetzung von Erzählliteratur: Erzähhaltung, Zeit und Perspektive

Bu mavzu hikoya va roman tarjimasidagi rivojot usullarini o'rganadi. Hikoyachi nuqtai nazar va vaqt shakllari matn mazmuniga ta'sir qiladi. Tarjimon muallifning bayon uslubini saqlashi kerak. Perspektiva o'zgarishi asarning badiiy ta'sirini kuchaytiradi.

4-mavzu: Dialoge und Figurenrede übersetzen

Dialog tarjimasi qahramonlarning xarakterini ochib berishda muhim rol o'ynaydi. Tarjimon jonli va tabiiy nutqni yaratishga intiladi. Har bir personajning individual nutq uslubi saqlanishi lozim. Shuningdek, emosional ohang va madaniy xususiyatlar ham hisobga olinadi.

5-mavzu: Poetische Texte übersetzen: Reim, Rhythmus und Bildlichkeit
She'riy matn tarjimai eng murakkab tarjima turlaridan biridir. Qo'fiya, rim va obrazlilik she'ring asosiy xususiyatlari hisoblanadi. Tarjimon mazmun bilan birga poetik ohangni ham yetkazishga harakat qiladi. Bunda ijodkorlik va til mahorati katta ahamiyatga ega.

6-mavzu: Kinder- und Jugendbuchübersetzung: Sprachliche Vereinfachung und Kreativität
Bolalar va o'smirlar adabiyoti tarjimasida sodd va tushunarli til qo'llaniladi. Tarjimon yosh kitobxonlarning yosh xususiyatlarini hisobga olishi kerak. Matnda qiziqarli va ijodiy ifodalarni muhim o'rin tutadi. Shu bilan birga, tarbiyaviy mazmun ham caklanadi.

7-mavzu: Drama und Theatertexte übersetzen
Drama tarjimai sahna uchun moslashtirilgan matn yaratishni talab qiladi. Dialoglarning tabiiy va talaffuzga qulay bo'lishi muhimdir. Tarjimon aktyorlar va tomoshabinlarga tushunarli uslubni tanlaydi. Sahna effektlari va emosional ohang ham hisobga olinadi.

8-mavzu: Kulturelle Realien und interkulturelle Kommunikation in der Übersetzung
Bu mavzu tarjimada madaniy tushunchalarni ifodalash masalasini o'rganadi. Milliy urf-odatlar va realiyalar boshqa tilga to'liq mos kelmasligi mumkin. Tarjimon madaniyatlarni aloqa vositachisi sifatida faoliyat yuritadi. Asosiy maqsad — o'quvchiga matni tushunarli yetkazishdir.

9-mavzu: Intertextualität und literarische Anspielungen übersetzen
Interaktual aloqa boshqa asarlarga ishoralarni anglatadi. Bunday ishoralarni tarjima qilish chuqur adabiy bilim talab qiladi. Tarjimon o'quvchiga yashirin ma'nolarni tushuntira olishi kerak. Bu usul matning badiiy boyligini oshiradi.

10-mavzu: Übersetzungskritik und Vergleich verschiedener Übersetzungen
Tarjima tanqidi tarjimalarning sifatini baholash bilan shug'ullanadi. Turli tarjimalar o'zaro taqqoslanib, ularning ustun va kamchiliklari aniqlanadi. Mazmun, uslub va aniqlik asosiy mezon hisoblanadi. Bu jarayon tarjimon mahoratini rivojlantirishga yordam beradi.

11-mavzu: Übersetzung von Kurzgeschichten: Projektarbeit Teil I
Qisqa hikoyalarni tarjima qilish amaliy loyiha shaklida olib boriladi. Talabalar matni tahlil qilib, dastlabki tarjimani tayyorlaydi. Asarning mazmuni va uslubni chuqur o'rganiladi. Bu bosqich tarjima jarayonining asosini tashkil qiladi.

12-mavzu: Projektarbeit Teil 2: Analyse und Überarbeitung
Ikkinchi bosqichda tayyor tarjimalar qayta ko'rib chiqiladi. Xatolar tahlil qilinib,

uslubiy jihlatlar yaxshilanadi. Talabalar o'z tarjimalarini solishtirib baholaydi. Natijada sifatli yakuniy matn yaratiladi.

13-mavzu: Selbstreflexion über den Übersetzungsprozess
Tarjimon o'z ish jarayonini tahlil qilishi muhimdir. Bu mavzu tarjimada uchragan qiyinchiliklarni anglashga yordam beradi. O'z-o'zini baholash professional rivojlanishga xizmat qiladi. Shuningdek, tarjima strategiyalarini takomillashtirish imkonini beradi.

14-mavzu: Abschlusspräsentationen und Bewertung der Projektarbeiten
Ushbu mavzu loyiha ishlarni taqdim etish va baholashga bog'liqlanadi. Talabalar o'z tarjimalarini himoya qiladi. Baholashda aniqlik, uslub va ijodkorlik hisobga olinadi. Taqdimot jarayoni tarjimonlik tajribasini oshiradi.

15-mavzu: Übersetzung von Dialekt und Soziolekt
Dialekt va sosiolekt tarjimai tilning hududiy hamda ijtimoiy xususiyatlarini ifodalaydi. Tarjimon bu nuqta shakllarini imkon qadar tabiiy yetkazishi kerak. Ayrim hollarda mos ekvivalent topish qiyin bo'ladi. Bunday tarjima qahramonlarning ijtimoiy muhitini ochib beradi.

16-mavzu: Übersetzung von Humor, Ironie und Wortspiel
Hazil, kinoya va so'z o'yinlarini tarjima qilish katta mahorat talab qiladi. Ko'pincha so'z o'yinlari boshqa tilda o'z ma'nosini yo'qotadi. Tarjimon mazmun va kulg'ili ta'sirni saqlashga harakat qiladi. Bu esa ijodiy yondashuvni talab etadi.

17-mavzu: Übersetzen von historischen Texten oder älteren Sprachstufen
Tarixiy matnlar tarjimasida eski til shakllari uchraydi. Tarjimon davr ruhini va tarixiy uslubni caklashi kerak. Arxalik so'zlar va iboralarni tushunarli tarzda yetkazish muhimdir. Bu mavzu tarixiy-madaniy bilimlarni ham talab qiladi.

18-mavzu: Gender und Sprache in der literarischen Übersetzung
Gender masalalari zamonaviy tarjimashunoslikda muhim o'rin tutadi. Til orqali jinsiy tenglik va stereotiplar ifodalanishi mumkin. Tarjimon neytral va adolatli ifodalarni tanlashga intiladi. Bu mavzu til va jamiyat o'rtasidagi bog'liqlikni ko'rsatadi.

19-mavzu: Übersetzen unter politischer oder ideologischer Zensur
Ba'zi davrlarda tarjima siyosiy nazorat ostida amalga oshirilgan. Tsenzura matn mazmunini o'zgartirishga olib kelishi mumkin. Tarjimon ba'zan erkin ijod qila olmaydi. Bu mavzu tarjima va siyosat o'rtasidagi munosabatlarni yoritadi.

20-mavzu: Ethik und Verantwortung des literarischen Übersetzers
Tarjimon matni halol va aniq yetkazish uchun javobgardir. Muallif fikrini buzmaslik tarjimon etikasi hisoblanadi. Tarjimada plagiat va noto'g'ri talqinlardan qochish kerak. Professional mas'uliyat tarjima sifatini belgilaydi.

21-mavzu: Übersetzen von Fantasy und Science-Fiction-Texten

Fantastik asarlar tarjimasida yangi tushunchalar va atamalar uchraydi. Tarjimon sun'iy dunyo va obrazlarni tushunari ifodalashi kerak. Ijodiy yondashuv va til boyligi muhim rol o'ynaydi. Janrning badiiy muhiti saqlanishi zarur.

22-mavzu: Übersetzen von Lyrik: freie Formen und experimentelle Strukturen
Erkin shakldagi she'rlarni tarjima qilish murakkab ijodiy jarayondir. Bunday matnlarda an'anaviy qofiya va ritm bo'lmasi mumkin. Tarjimon ma'no va poetik kayfiyatni saqlashga harakat qiladi. Eksperimental uslublar tarjimada alohida yondashuv talab qiladi.

23-mavzu: Literarische Übersetzung und maschinelle Tools (CAT, DeepL etc.)
Zamonaviy tarjimada texnologik vositalar keng qo'llanilmoqda. CAT dasturlari va avtomatik tarjima tizimlari ishni tezlashtiradi. Biroq badiiy tarjimada inson ijodkorligi hali ham muhim hisoblanadi. Mashina tarjimasi uslub va emotsiyalarni to'liq bera olmaydi.

24-mavzu: Postkoloniale Literatur und interkulturelle Übersetzung
Postkolonial adabiyot turli madaniyatlarda va tarixiy tajribalarni aks ettiradi. Tarjimonlarda milliy identitet va madaniy farqlar muhim o'rin tutadi. Tarjimon mustamlakachilik bilan bog'liq tushunchalarni ehtiyotkorlik bilan yetkazadi. Bu mavzu madaniyatlararo tushunishni rivojlantiradi.

25-mavzu: Paratextuelle Elemente in Übersetzungen
Paratekstual elementlarga sarlavha, izoh, muqaddima va eslatmalar kiradi. Ular o'quvchiga matnni yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Tarjimon ba'zan qo'shimcha izohlar berishga majbur bo'ladi. Paratekst tarjimaning qabul qilinishiga ta'sir ko'rsatadi.

26-mavzu: Verlagswesen und der Weg vom Manuskript zur Veröffentlichung
Bu mavzu qo'lyozmadan kitob nashrigacha bo'lgan jarayonni o'rganadi. Muharrir, tarjimon va nashriyot hankorligi muhim ahamiyatga ega. Matn tahrir qilinib, chop etishga tayyorlanadi. Nashriyot jarayoni adabiy asarning keng kitobxonlarga yetib borishini ta'minlaydi.

2. Ixtisoslashtirilgan tarjima (nemis tili)

1-mavzu: Übersetzung kulinarischer Texte

Bu mavzuda taom retseptlari, menyular va oshpazlikka oid matnlar tarjima qilinadi. Talabalar milliy taom nomlari va ingredientlarni boshqa tilga mos tarzda tarjima qilishni o'rganadilar.

2-mavzu: Übersetzung von Pressetexten

Mazkur mavzuda gazeta va jurnal maqolalari tarjima qilinadi. Talabalar qisqa, aniq va axborotga boy uslubni saqlash bo'yicha mashqlar bajaradilar.

3-mavzu: Übersetzung politischer Texte

Bu mavzu siyosiy nuqtlar va rasmiy hujjatlarni tarjima qilishga bag'ishlanadi. Talabalar siyosiy terminlarni to'g'ri qo'llash va ma'nining rasmiy uslubini saqlashni mashq qiladilar.

4-mavzu: Übersetzung kultureller Texte

Talabalar madaniyat va san'atga oid matnlarni tarjima qiladilar. Bunda milliy qadriyatlar va madaniy tushunchalarni to'g'ri yetkazish ustida ishlantiradi.

5-mavzu: Übersetzung von Texten zur Ökologie

Bu mavzuda ekologiya va atrof-muhitga oid maqolalar tarjima qilinadi. Talabalar ekologik terminlarni o'rganib, ilmiy uslubni saqlashga e'tibor beradilar.

6-mavzu: Übersetzung transportbezogener Texte

Transportga oid yo'riqnomalar va texnik matnlar tarjima qilinadi. Mashg'ulotlarda transport terminlarini aniq va tushunari berish ko'nikmalari rivojlantiriladi.

7-mavzu: Übersetzung literarischer Texte

Talabalar hikoya, roman va badiiy parchalarni tarjima qiladilar. Asarning uslub va badiiy ifoda vositalarini saqlash asosiy vazifa hisoblanadi.

8-mavzu: Übersetzung populärwissenschaftlicher Texte

Bu mavzuda ommabop ilmiy maqolalar tarjima qilinadi. Talabalar murakkab ilmiy tushunchalarni oddiy va ravon tilda ifodalashni mashq qiladilar.

9-mavzu: Übersetzung medizinischer Texte

Tibbiyotga oid maqolalar va hujjatlar tarjima qilinadi. Talabalar tibbiy terminologiyani to'g'ri qo'llash va aniqlikka rioya qilishni o'rganadilar.

10-mavzu: Übersetzung wirtschaftlicher Texte

Bu mavzu iqtisodiyot va biznesga oid matnlar tarjimasini o'z ichiga oladi. Talabalar iqtisodiy atamalar bilan ishlash va rasmiy uslubni saqlashni mashq qiladilar.

11-mavzu: Übersetzung von IT-bezogenen Texten

Axborot texnologiyalariga oid matnlar va dasturiy ta'minot tavsiflari tarjima qilinadi. Talabalar IT terminlarini to'g'ri va zamonaviy usulda qo'llashni o'rganadilar.

12-mavzu: Übersetzung von Banktexten

Bu mavzuda bank hujjatlari va moliyaviy matnlar tarjima qilinadi. Mashg'ulotlarda moliyaviy terminlarning aniq tarjimasiga alohida e'tibor beriladi.

13-mavzu: Übersetzung von Bildungstexten

Ta'lim tizimiga oid maqola va hujjatlar tarjima qilinadi. Talabalar pedagogik terminlarni to'g'ri ishlatish hamda matnning ilmiy uslubini saqlashni mashq qiladilar.

14-mavzu: Übersetzung technischer Texte

Texnik qo'llanmalar va yo'riqnomalar tarjima qilinadi. Talabalar texnik terminlarni aniq va tushunarli tarzda ifodalash ustida ishlaydilar.

15-mavzu: Übersetzung von Texten zum Thema Fahrzeugtechnik

Avtomobil va transport texnikasiga oid matnlar tarjima qilinadi. Talabalar avtomobil qismlari va texnik jarayonlarga oid terminlarni o'rganadilar.

3. Sinxron tarjima (nemis tili);

1-mavzu. Sinxron tarjima faniga kirish

Tarjima turlari, sinxron tarjimaning hususiyatlari, sinxron tarjimatarixi, sinxron tarjima mashqlari, sinxron tarjima kabinalarida ishlashqoidalari, sinxron tarjimani o'rganish metodlari, eshitish va xotirada saqlashmashqlari, so'zlarni tushirib qoldirish va tarjima, tarjimada ekvivalentlik.

2-mavzu. Sinxron tarjima qilish tamoyillari

Chet tilidan ona tiliga sinxron tarjima qilish prinsiplari. Ona tilidan chet tiliga sinxron tarjima qilish prinsiplari. Sinxron tarjimada gaplarni mantiqiy bog'lash. Sinxron tarjimada kompressiya hodisasi. Tarjimada qo'llaniladigan turli leksik va grammatik transformasiyalar. Tarjima metodlari sirasiga kiradigan mikrorevyu, kompressiya, substitutsiya, transformasiya hodisalari.

3-mavzu. Vizual tarjima sinxron tarjimaga o'rgatish metodi sifatida

Vizual tarjima metodlari, darhol tarjima qilish uslublari, yozma matnni qisqa vaqt ichida og'zaki tarjima qilish, tarjima qilinayotgan tildagi so'z va iboralarga ayni paytda ekvivalentlarini topish. Vizual tarjimaning texnik usullari, kompyuter ekranida yozilgan matnlarni vizual tarjima qilish. Katta ekranlardagi matn, tirlarni vizual tarjima qilish. Oziq-ovqat, iste'mol maxsulotlari qadoqlaridagi yozma matnlarni vizual tarjima qilish.

4-mavzu. Tarjima jarayonida xotirani rivojlantirish

Sinxron tarjima xotirani rivojlantirish mashqlari. Memotexnikamashqlar. Sonlarni yodda olib qolish. Tarjima jarayonida xotirani rivojlantirish. Sinxron tarjima ko'nikma va malakalarini oshirishgayo'natirilgan, xotirani mustahkamlaydigan turli mashqlar bajarish.

5-mavzu. Tarjimon sinxronistning nutqini o'stirish

Sinxron tarjimada ko'p so'zli iboralarni kam so'zli ibora va so'zlar bilan almashtirish. Notiq nutqidagi asosiy semantik mazmunning tarjimasi. So'zlar

birlikshida taxminiy mazmunni aniqlash. Sinxron tarjimada leksik birliklarni to'g'ri ishlatish, sintaktik bog'lanish, kategoriyali semantik komponentlar, matnning asosiy mazmunini ifoda etuvchi so'zlar va iboralar.

6-mavzu. Sinxron tarjimadagi kommunikativ vaziyat

Sinxron tarjimadagi kommunikativ vaziyat, sinxron tarjimomni anjumaniga tayyorlash, anjuman mavzusi va muammolari bilan tanishish. Sinxron tarjima metodlari, bir zunda tarjima qilish uslublari, eshitish va xotirada saqlash, tarjima qilinayotgan tildagi so'z va iboralarga bir zunda ekvivalentlarini topish, o'rganilayotgan tildagi geografik nomlar, mashhur olimlar, yozuvchilar, tashkilotlarning nomlari, har xil sohaga tegishli terminlar bilan ishlash.

7-mavzu. Sinxron tarjimaning texnik xususiyatlari

Xalqaro tadbir, yig'ilish va konferentsiyalarni o'tkazish xususiyatlari. Sinxron tarjimaning texnik xususiyatlari. Kabina va kabinadan tashqarida sinxron tarjima qilish. Kabinada ishlash qoidalari.

8-mavzu. Sinxron tarjimada sinekdoxa va metonimiya sinxron tarjimomnig asosiy usullari sifatida

Sinxron tarjimada umunlashtirilgan ma'noni tor ma'no bilan almashtirish va tor ma'noni umunlashtiruvchi ma'no bilan almashtirish. Sinxron tarjimada sinekdoxa va metonimiya sinxron tarjimomnig asosiy usullari sifatida.

9-mavzu. Turli sohalarga tegishli matnlar tarjimasi

Turli sohalarga tegishli matnlar tarjimasi. Turli sohalarga tegishli atamalarning uslubiy xususiyatlari va ularning funksional xususiyatlarini tarjimada saqlash yo'llari. Turli sohalarga oid matnlardagi terminlarning leksik va grammatik xususiyatlarini aniqlash.

10-mavzu. Jurnalistika, radio va televidenie matnlarini sinxron tarjima qilish.

Jurnalistika, radio va televidenie materiallari bilan tanishib borish ko'nikmalarini shakllantirish. Jurnalistika, radio va televidenie matnlarini sinxron tarjima qilish. Ommaviy axborot soha matnlardagi terminlarning leksik va grammatik xususiyatlarini aniqlash.

11-mavzu. Siyosiy-ijtimoiy matnlarni sinxron tarjima qilish.

Siyosiy-ijtimoiy matnlarni sinxron tarjima qilish. Siyosiy-ijtimoiy sohaga oid matnlardagi terminlarning leksik va grammatik xususiyatlarini aniqlash va taqdimot tayyorlash.

12-mavzu. Madaniyat va san'at sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish.
Madaniyat va san'at sohasiga oid matnlarni chet tilga, ona tiliga sinxron tarjima qilish muammolari. Madaniyat va san'at terminlarini tarjima qilish hususiyatlari. Madaniyat va san'at sohasi hujjatlarni vizual-sinxron tarjima qilish. Ushbu sohada o'tkazilgan konferensiyalar matnlarini sinxron tarjima qilish.

13-mavzu. Ekologiya sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish.
Ekologiya va atrof muhit sohasi matnlari sinxron tarjimasi. Ekologiya sohasiga oid matnlarni chet tilga, ona tiliga sinxron tarjima qilish muammolari. Ekologiya terminlarini tarjima qilish hususiyatlari. Ekosan tashkiloti hujjatlarini vizual-sinxron tarjima qilish. Ushbu sohada o'tkazilgan halqaro konferensiyalar. iqlim o'zgarish muammolari bo'yicha anjumanlar matnlarini sinxron tarjima qilish. Leksik-grammatik transformasiyalar.

14-mavzu. Iqtisod va biznes, moliya sohalariga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Iqtisod va biznes sohasi matnlari sinxron tarjimasi. Leksik-grammatik transformasiyalar. Biznes dialoglarni vizual-sinxron tarjima qilish. Xalqaro va davlatlararo siyosiy, iqtisodiy tashkilotlarga oid so'z, ibora va terminlar tarjimasi.

15-mavzu. Fan va texnika matnlarini sinxron tarjima qilish

Fan va texnika: dunyoviy fanlar, fan taraqqiyoti, fan va texnikaga tegishli xalqaro anjumanlar, ko'tariladigan muammolar. Fan va texnika sohasiga oid so'z, ibora va terminlar tarjimasi. Fan va texnika sohasi buyicha ekspozitsiyalar/vizual-sinxron tarjima qilish.

16-mavzu. Sinxron tarjimada antonimik tarjima usulini qo'llash

Sinxron tarjimada antonimik tarjima usulini qo'llash. Grammatik va sintaktik inversiya hususiyatlari. Sinxron tarjimada antonimik inversiya, grammatik inversiya vasintaktikinversiyani qo'llash.

17-mavzu. Tarjimon sinxronistning nuqtini o'stirish

Sinxron tarjimada ko'p so'zli iboralarni kam so'zli ibora va so'zlar bilan almashirish. No'niq nuqtidagi asosiy sennatik mazmunning tarjimasi. So'zlar birlashmada taxminiy mazmunni aniqlash. Sinxron tarjimada leksik birlashmalar to'g'ri ishlatisht, sintaktik bog'lanish, kategoriyali sennatik komponentlar, matnning asosiy mazmunini ifoda etuvchi so'zlar va iboralar.

18-mavzu. Ijtimoiy matnlarni sinxron tarjima qilish
Ijtimoiy matnlarni sinxron tarjima qilish. Ijtimoiy sohaga oid matnlardagi terminlarning leksik va grammatik hususiyatlarini aniqlash va taqdimot tayyorlash.

19-mavzu. Siyosiy matnlarni sinxron tarjima qilish
Siyosiy matnlarni sinxron tarjima qilish. Siyosiy sohaga oid matnlarning leksik va grammatik hususiyatlarini aniqlash va taqdimot tayyorlash.

20-mavzu. Madaniyat va san'at sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Madaniyat va san'at sohasiga oid matnlarni chet tilga, ona tiliga sinxron tarjima qilish muammolari. Madaniyat va san'at terminlarini tarjima qilish hususiyatlari. Madaniyat va san'at sohasi hujjatlarni vizual-sinxron tarjima qilish. Ushbu sohada o'tkazilgan konferensiyalar matnlarini sinxron tarjima qilish.

21-mavzu. Turizm sohasida sinxron tarjima

Turizm sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish. Turizm sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. O'zbekiston tarixiy obidalari, madaniy merosi va diqqatga sazovor turistik joylarni tasvirllovchi matnlarni vizual-sinxron tarjima qilish. Turizm sohasi mavzusida o'tkaziladigan anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

22-mavzu. Sport sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Sport sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Sport sohasi matnlar sinxron tarjimasi. Sport sohasi hujjatlarni vizual-sinxron tarjima qilish. Xalqaro miqyosda o'tkaziladigan Xalqaro miqyosda o'tkaziladigan sport musobaqalarini sinxron tarjima qilish.

23-mavzu. Kinematografiya sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Kinematografiya sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish. Kinematografiya sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Kinematografiya sohasi matnlar sinxron tarjimasi. Kino, video filmlar, hujjatli filmlar subtitrlarini vizual-sinxron tarjima qilish. Ushbu sohada o'tkazilgan anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

24-mavzu. Xizmat ko'rsatish (servis) sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Xizmat ko'rsatish (servis) sohasi (sotuv, savdo, ovqatlanish, texnik xizmat ko'rsatish, remont va h.) matnlarini sinxron tarjima qilish. Ushbu sohada o'tkazilgan anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

25-mavzu. Gastronomiya va kulinariya sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Gastronomiya va kulinariya sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Gastronomiya va kulinariya sohasi matnlarini vizual-sinxron tarjima qilish. Xalqaro miqyosda o'tkazilgan gastronomiya va kulinariya sohasi buyicha o'tkaziladigan musobaqalar sinxron tarjima qilish.

26-mavzu. Reklama va ijtimoiy munosabatlار sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Reklama va ijtimoiy munosabatlار sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Reklama va ijtimoiy munosabatlار sohasiga oid matnlar va hujjatlarni vizual-sinxron tarjima qilish.

27-mavzu. Yengil va tekstil sanoati sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Yengil va tekstil sanoat sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Yengil va tekstil sanoat sohasi matnlarini, hujjatlarni vizual sinxron tarjima qilish. Xalqaro miqyosda yengil va tekstil sanoat sohasi bo'yicha o'tkaziladigan anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

28-mavzu. Moda va dizayn sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Moda va dizaynsohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Moda va dizayn sohasi matnlarini, hujjatlarni vizual-sinxron tarjima qilish. Xalqaro miqyosda o'tkaziladigan moda va dizayn sohasi bo'yicha o'tkaziladigan musobaqalar, anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

29-mavzu. Kompyuter texnologiyalariga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Kompyuter texnologiyalariga oid matnlarni chet tilga, ona tilga sinxron tarjima qilish muammolari. Kompyuter texnologiyalari terminlarini tarjima qilish hususiyatlari. Kompyuter texnologiyalari sohasida o'tkaziladigan anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

30-mavzu. Psixologiya sohasiga oid matnlarni sinxron tarjima qilish

Psixologiya sohasi terminlari, iboralar va matnlar sinxron tarjimasi. Psixologiya sohasi matnlarini sinxron tarjimasi. Psixologiya sohasi hujjatlarni vizual-sinxron tarjima qilish. Xalqaro miqyosda psixologiya sohasi buyicha o'tkaziladigan anjumanlarda sinxron tarjima qilish.

4. O'qish va yozish amaliyoti (nemis tili)

1-mavzu: Mein Beruf

Bu mavzu kasb va mutaxassisliklar haqida ma'lumot beradi. Talabalar o'z kasbi yoki kelajakdagi faoliyati haqida gapirishni o'rganadilar. Kasbning jamiyatdagi ahamiyati ham muhokama qilinadi.

2-mavzu: Ich lerne Deutsch

Mazkur mavzu nemis tilini o'rganish jarayoniga bag'ishlangan. Talabalar til o'rganishdagi magsadlari va qiziqishlari haqida fikr bildiradilar. Nemis tilining xalqaro ahamiyati ham tushuntiriladi.

3-mavzu: Mein Tag

Bu mavzuda kun tartibi haqida so'z yuritiladi. Talabalar o'zlarining kundalik faoliyatlarini nemis tilida ifodalashni mashq qiladilar. Vaqt va tartibga oid so'zlar o'rganiladi.

4-mavzu: Die Schule

Mavzu maktab hayoti va ta'lim jarayonini yoritadi. Talabalar fanlar, o'qituvchilar va darslar haqida gapirishni o'rganadilar. Maktabning ta'limdagi o'rni tushuntiriladi.

5-mavzu: Mein Dorf

Bu mavzu qishloq hayotiga bag'ishlangan. Talabalar o'z qishlog'i, tabiati va aholisi haqida ma'lumot beradilar. Qishloqning o'ziga xos xususiyatlari tasvirlanadi.

6-mavzu: Mein Land

Mazkur mavzu vatanni tasvirlashga qaratilgan. Talabalar mamlakatning tabiati, aholisi va madaniyati haqida gapiradilar. Vatanga muhabbat tuyg'usi shakllantiriladi.

7-mavzu: Unser Garten

Bu mavzuda bog' va undagi o'simliklar haqida so'z yuritiladi. Talabalar mevali daraxtlar va gullar nomlarini o'rganadilar. Tabiati asrshning ahamiyati ham ta'kidlanadi.

8-mavzu: Mein Haus

Mavzu uy va uning xonalari haqida ma'lumot beradi. Talabalar o'z uylarini tasvirlashni o'rganadilar. Uy jihozlari va yashash sharoiti haqida suhbat qilinadi.

9-mavzu: Unsere Familie

Bu mavzu oila va oilaviy munosabatlarga bag'ishlangan. Talabalar oila a'zolari haqida gapirishni mashq qiladilar. Oilaning jamiyatdagi ahamiyati tushuntiriladi.

10-mavzu: Meine Verwandten

Mavzu qarindoshlar va ularning o'zaro aloqalari haqida. Talabalar qarindoshlarning nomlarini va oilaviy munosabatlarni o'rganadilar. Hurmat va mehr-oqibat mavzusi yoritiladi.

11-mavzu: Unsere Familie

Bu mavzu oiladagi kundalik hayotni tasvirlaydi. Talabalar oilaviy an'analari va vazifalar haqida subbatlashadilar. Oila birlamligi muhimligi ta'kidlanadi.

12-mavzu: Meine Großeltern

Mazkur mavzu buva va buyilar haqida hikoya qilishga bag'ishlangan. Talabalar katta avlodga hurmat haqida fikr bildiradilar. Oila qadriyatlarini yoritiladi.

13-mavzu: Meine Mahalla

Bu mavzu mahalla hayoti haqida ma'lumot beradi. Talabalar o'z mahallasi va qo'shnilari haqida gapirishni o'rganadilar. Mahallaning jamiyadagi roli tushuntiriladi.

14-mavzu: Usbekische Sitten und Bräuche

Mavzu o'zbek urf-odat va an'analari haqida bag'ishlangan. Talabalar milliy bayramlar va marosimlar haqida ma'lumot beradilar. Milliy qadriyatlarini asrash muhimligi ko'rsatiladi.

15-mavzu: Unabhängigkeit

Bu mavzu mustaqillik va uning ahamiyatini yoritadi. Talabalar O'zbekiston mustaqilligi haqida gapirishni o'rganadilar. Mustaqillikning xalq hayotidagi o'rni tushuntiriladi.

16-mavzu: Warum lernen wir Fremdsprachen?

Mavzu chet tillarini o'rganish sabablariga bag'ishlangan. Talabalar til bilishning foydalari haqida fikr almashadilar. Chet tillari xalqaro aloqa vositasi ekanligi ta'kidlanadi.

17-mavzu: Warum lerne ich Deutsch?

Bu mavzuda nemis tilini o'rganish maqsadlari haqida so'z yuritiladi. Talabalar o'z qiziqishlari va rejalari haqida gapiradilar. Nemis tilining ta'lim va ishda ahamiyati tushuntiriladi.

18-mavzu: Meine Muttersprache

Mavzu ona tilining ahamiyatini yoritadi. Talabalar o'z ona tillari haqida fikr bildiradilar. Til milliy madaniyatning asosiy qismi ekanligi tushuntiriladi.

19-mavzu: Studium

Bu mavzu oliy ta'lim va talabalik hayotiga bag'ishlangan. Talabalar universitetdagi o'qish jarayoni haqida gapirishni o'rganadilar. Bilim olishning ahamiyati ko'rsatib beriladi.

20-mavzu: Bildung

Mavzu ta'lim tizimi va bilimning jamiyadagi o'rni haqida. Talabalar ta'limning inson hayotidagi ahamiyatini muhokama qiladilar. Zamonaviy ta'lim imkoniyatlari haqida ma'lumot beriladi.

21-mavzu: Meine Mutter ist Lehrerin

Bu mavzuda o'qituvchi kasbi haqida hikoya qilinadi. Talabalar o'z ota-onalarining kasblari haqida gapirishni mashq qiladilar. O'qituvchining jamiyadagi o'rni yoritiladi.

22-mavzu: Mein Traumberuf

Mavzu orzu qilingan kasb haqida. Talabalar kelajakdagi rejalari va maqsadlari haqida gapiradilar. Kasb tanlashning ahamiyati tushuntiriladi.

23-mavzu: Unser Institut

Bu mavzu institut va talabalik hayotiga bag'ishlangan. Talabalar o'z institutlari haqida ma'lumot beradilar. Ta'lim muhiti va imkoniyatlar tasvirlanadi.

24-mavzu: Andijon

Mavzu Andijon shahri va viloyati haqida ma'lumot beradi. Talabalar shaharning tarixi, tabiati va diqqatga sazovor joylari haqida gapiradilar. Andijonning madaniy ahamiyati yoritiladi.

25-mavzu: Im Ferganatal

Bu mavzu Farg'ona vodiysiga bag'ishlangan. Talabalar vodiyni tabiati, aholisi va qishloq xo'jaligi haqida ma'lumot beradilar. Hududning go'zalligi va boyligi tasvirlanadi.

26-mavzu: Mein Schrebergarten

Mavzu tomorqa va bog' ishlari haqida. Talabalar meva-sabzavot yetishtirish haqida gapirishni o'rganadilar. Mehnatsevarlik va tabiatga mehr mavzusi yoritiladi.

27-mavzu: Usbekistan

Bu mavzu O'zbekiston haqida umumiy ma'lumot beradi. Talabalar mamlakatning geografyasi, madaniyati va tarixi haqida gapiradilar. O'zbekistonning xalqaro o'rni ham tushuntiriladi.

28-mavzu: Bundesrepublik Deutschland

Mavzu Germaniya Federativ Respublikasi haqida ma'lumot beradi. Talabalar Germaniyaning shaharlari, madaniyati va iqtisodiyoti haqida o'rganadilar. Germaniya va O'zbekiston aloqalari ham yoritiladi.

29-mavzu: Nachbarstaaten Usbekistans

Bu mavzu O'zbekistonning qo'shni davlatlari haqida. Talabalar Markaziy Osiyo mamlakatlari va ularning geografik joylashuvi haqida gapiradilar. Mintaqaviy hamkorlikning ahamiyati tushuntiriladi.

30-mavzu: Hochschulbildung in Deutschland

Mavzu Germaniyadagi oliy ta'lim tizimiga bag'ishlangan. Talabalar universitetlar, fakultetlar va ta'lim imkoniyatlari haqida ma'lumot oladilar. Germaniyada o'qishning afzalliklari tushuntiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining

20__ yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'iga asosan 2-8. Talabalar bilimni baholash mezonlari

1.5. Talabalar bilimni baholash mezonlari asosida:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a'lo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;

talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqsiz) baho bilan baholaladi.

Yakuniy Davlat attestatsiya sinovida bitiruvchi talabalar uchun xar bir mutaxassislik fanidan 1 donadan jami 4 ta savoldan iborat bilet taqdim etilib:

- 1-savolga bitiruvchi mezon asosida to'la javob yozganda, maksimal-25 ball;
- 2-savolga bitiruvchi mezon asosida to'la javob yozganda, maksimal-25 ball;
- 3-savolga bitiruvchi mezon asosida to'la javob yozganda, maksimal-25 ball;
- 4-savolga bitiruvchi mezon asosida to'la javob yozganda, maksimal-25 ball;

Jami: 100 ballikda

bilimi aniqlanib, Nizomning 1-jadvaliga muvofiq bitiruvchining baxosi qo'yiladi.

Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizomga

ILOVA 1-jadval

Baholashni 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o'tkazish

JADVALI

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69

4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

Asosiy o'quv adabiyotlar va axborot manbalari.

Asosiy adabiyotlar

1. Fix Ulla, Poethe Hannelore, Yos Gabriele, "Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger", Leipzig, 2001
2. Gernady W. Pan, "Deutsche Stilistik", "Toshkent", Toshkent, 2010
3. E. Riesel, "Deutsche Stilistik", "Hochschule", Moskva, 1975
4. E.M. Каргина. Основы теории немецкого языка. Пенза 2013
5. Autorenkollektiv. Sprache. Gegenwart und Geschichte. Pädagogischer Verlag Schwan. Düsseldorf. 1969.
6. Bergmann. Pauly. Moulin. Alt- und Mittelhochdeutsch. Vandenhoeck und Ruprecht. Göttingen. 2007.
7. Nübling Damaris. Historische Sprachwissenschaft. Gunter Narr Verlag. Tübingen. 2008.
8. Каримов Ш. Немис адабиёти тарихи. -Т "Мунтозо" 2010.
9. Wissen und literarisches Lernen / Grundlegende theoretische und didaktische Aspekte. Frankfurt am Main 2016.
10. Т.Ю. Глазкова. Немецкоязычная литература. Учебное пособие. Москва Издательство «Флинта» Издательство «Наука» 2010.
11. Vaxtiyor Rizayev, Alisher Mahmudov. Nemis adabiyoti (ikkinchi jahon urushi davri) (Uslubiy qo'llanma). Qarshi «Intellekt» nashriyoti – 2023
12. Lutfulla Holiyarov. Zeigenossische Österreichische Literatur. Taschkent 2007.
13. Зарубежная литература второго тысячелетия. 1000-2000. Учеб. пособие. Под ред. Л.Г. Андреева – М.: Высшая школа. 2001.
14. Geschichte der deutschen Literatur. Moskau. „1990 Vissshaya Shkola“
15. Sandra Hohmann. Deutsch intensiv. Lesen B1. Das Training. Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2020.

16. Sandra Hohmann. Deutsch intensiv. Lesen B2. Das Training. Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2022.
17. Christian Seifert. Deutsch intensiv. Schreiben B1. Das Training. Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2018.
18. Sandra Hohmann. Deutsch intensiv. Lesen B2. Das Training. Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2019.
19. Arwen Schnack. Deutsch intensiv. Wortschatz B2. Das Training. Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2020.
20. Anneli Billina. Deutsch üben. Lesen & Schreiben B1, Hueber Verlag, München, 2018.
21. Anneli Billina. Deutsch üben. Lesen & Schreiben B2, Hueber Verlag, München, 2018.
22. Katy Papadopoulou, Daniela Paradi-Stai, Agapi Virginia Spyraou. Lesetraining B2. KARABATOS - Verlag, Athen, 2016.

Internet saytlari

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.
2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3. <http://www.literatur.hu-berlin.de/>
4. <http://de.wikipedia.org/wiki/Realismus>
5. http://www.cdnet.net/kb/data/DE_Epochen.asp
6. <http://www.literaturwelt.com/epochen.htm>
7. http://www.pinselpark.org/geschichte/spezif/literatur/epochen/1794_romanik.htm
8. http://www.pinselpark.org/geschichte/spezif/literatur/epochen/1786_klassik.html
9. http://www.pinselpark.org/geschichte/spezif/literatur/epochen/1815_biedermeier.html
10. http://www.pinselpark.org/geschichte/spezif/literatur/epochen/1880_naturalismus.html
11. <https://www.dwds.de> - DWDS korpuslilug'atizini (ma'no, sinonim, stilistik qatlan)
12. <https://www.duden.de> - Duden onlayn versiyasi, stil va grammatika bo'yicha izohli manba
13. <https://wortschatz.uni-leipzig.de> - Nemis tili dagi statistik va leksik tahlillar bazasi